

Motion till riksdagen 2021/22:1199

av **Lars Thomsson (C)**

Utveckla elflygsbranschen i Sverige

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en elflygsstrategi och statliga insatser för att utveckla elflygsbranschen i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige har enorma möjligheter att bli en ledande aktör för att utveckla elflyg, om landet agerar rätt och snabbt. Elflyg kommer att bli en viktig komponent för ett klimatsmart och modernt samhälle framöver. Elflyget kan kombinera människors transportbehov, regional utveckling utanför storstäderna och klimatomställningen på ett väldigt påtagligt sätt. Samtidigt kan tillverkning av elflyg i Sverige bli en viktig del av den nya gröna industrirevolutionen som skapar nya hållbara arbetstillfällen i Sverige.

Coronapandemin har slagit oerhört hårt mot hela flygbranschen i Sverige. I september 2020 var nedgången ca 80 % jämfört med samma månad 2019 och många flyglinjer ligger nere helt. Det troliga är att det kommer att ta många år innan flygbranschen återhämtar sig fullt ut. Detta är en enorm utmaning för branschen att anpassa sig till. Det kommer kräva en rad statliga insatser under flera år för att möjliggöra en återstart av branschen. De digitala mötesrutinerna kommer troligen att långsiktigt ersätta en del av behovet av fysiska möten, och därmed påverkas resmönstret permanent framöver. Samtidigt kommer kraven på ett klimatsmart flyg att öka i takt med att klimatkrisen blir allt tydligare. Kombinationen av en hårt pressad bransch, lägre efterfrågan och ökade omställningskrav kommer samtidigt. Det blir en svår ekvation att få ihop, men likväl måste det ske eftersom flyget har en väldigt viktig roll för Sveriges utveckling framöver.

Just nu pågår flera olika intressanta delprojekt i Sverige och Norden kring elflyg. De ledande är Nordic Network for Electric Aviation (NEA), Green Flyway och det Vinnova-finansierade Elektrisk lufttransport i Sverige (ELISE). Samtidigt driver företaget Heart Aerospace i Göteborg ett skarpt utvecklingsprojekt med framtagande av ett elflyg med

19 säten, som betraktas ligga i framkant i världen. Det gör att Sverige och Norden kan bli en testarena för elflyg med möjlighet att sätta en världsstandard.

Elflygets unika egenskaper med i runda tal halverad driftskostnad per flygkilometer gör att det kan öppnas möjligheter för små, direkta flyglinjer mellan halvstora städer. All flygverksamhet behöver därmed inte passera Stockholm. Det elektrifierade flyget blir ett viktigt komplement till väg- och järnvägstransporter. Elflyget har förutsättningar att bli snabbt, flexibelt, småskaligt och prisvärt samtidigt som det är ett klimatsmart resealternativ.

För att Sverige och Norden skall lyckas bli en ledande aktör så kommer det att krävas offentliga insatser under uppbyggnadsperioden. Speciellt tydligt är det nu när coronapandemin kraftigt har försvagat hela flygbranschen. Med ganska moderata offentliga satsningar kan det skapas flera tusen nya gröna industrijobb i Sverige, visar en översiktlig beräkning som branschaktörer gjort. Sverige har en lång tradition sedan 1950-talet av att utveckla flygplan och flygplansteknologi.

Nu är det hög tid att ta fram en nationell elflygsstrategi för Sverige. Den behöver innehålla tydliga målsättningar om hur de olika stegen skall förverkligas. Den bör även belysa lämpliga flygplatser för det kommande elflyget.

Insatser som kan vara aktuella är att anpassa de statliga lånegarantier som finns till industrins omställning till att omfatta även elflygsbranschen. Därmed blir elflyget en naturlig del i den gröna återstarten av Sverige efter coronakrisen. Statlig upphandling av några elflyg är en annan önskvärd insats som till exempel kan sättas in i den upphandlade trafiken, för att minska de initiala marknadsriskerna. En tredje offentlig insats kan vara att genomföra ett strategiskt forsknings- och utvecklingsprogram för elflygsbranschen som kan omfatta de olika delmomenten för ett fungerande elflyg som t.ex. batteriteknik, energilagring, laddinfrastruktur på flygplatser och luftrumutveckling.

Med stöd i det ovan anförda bör därför riksdagen tillkännage för regeringen som sin mening vad som anförts i motionen om behovet av en elflygsstrategi och statliga insatser för att utveckla elflygsbranschen i Sverige.

Lars Thomsson (C)